

بیمارستان ولی عصر اقلید

نارسایی کلیه

منابع

دافلی جرامی کلیه و مجاری ادرار برونر سوارث
تهیه کننده: مرضیه نیکویی کارشناس پرستاری
بازنگری شده: تابستان ۱۴۰۱

شماره سند: ب VAL-ASC-PAM/28/1

تعریف

وقتی که کلیه ها قادر به دفع مواد زاید و انجام عملکردهای تنظیمی خود نباشند نارسایی کلیه ایجاد می شود.

موادی که به طور طبیعی از راه ادرار دفع می شوند در موقع نارسایی کلیه در بدن و خون جمع میشوند و باعث بروز مشکلات جدی در بدن میشوند. نارسایی شدید کلیه میتوانند باعث مرگ شود بنا براین باید سریع تشخیص و درمان شود

علائم:

کاهش حجم ادرار
ورم اندامها که ابتدا از پاها شروع میشود
نفس بیمار بوی ادرار میدهد
ورم دور چشم
خستگی و ضعف بدنی و گاهی پایین آمدن هوشیاری
خشکی و خارش پوست
دفع کف الود ادرار
تکرر ادرار در شب
حالت تهوع، استفراغ، و بی اشتهايي

علت نارسایی کلیه:

کاهش جریان خون به کلیه ها

آسیب مستقیم به کلیه ها

وقتی میزانای (لوله ای که ادرار از کلیه به مثانه می برد) مسدود شود و مواد زائد نتوانند از طریق ادرار از بدن دفع شوند .

۱- کاهش جریان خون به کلیه ها

بیماری ها و مشکلاتی که باعث کاهش جریان خون به کلیه ها و بروز نارسایی حاد کلیه می شوند عبارتند از :

-کاهش خون (در خونریزی شدید) یا مایعات بدن

-مصرف داروهای فشار خون

-سکته قلبی

-بیمارهای قلبی

-عفونت

-نارسایی کبدی

- مصرف آسپیرین، بروفن، ناپروکسن و سایر داروهای مشابه

-واکنش شدید حساسیتی

۲

۳

۲- آسیب کلیه ها

بیماری ها، مشکلاتی و عواملی که باعث آسیب کلیه ها و نارسایی حاد کلیوی می شوند عبارتند از:

- وجود **لخته خون** در سیاهرگ ها و سرخرگ های داخل و اطراف کلیه ها

- **رسوب کلسترول** در رگ های خونی که مانع جریان خون در کلیه ها می شود.

- گلومرونفریت یعنی التهاب صافی های خیلی کوچک (گلومرول) در کلیه ها

عفونت کلیه

بیماری **لوپوس** که یک اختلال سیستم ایمنی بدن است و باعث گلومرونفریت می شود .

- برخی داروها مثل داروهای **شیمی درمانی**، آنتی بیوتیک ها، مواد رنگی که برای آزمایشات تصویربرداری استفاده می شوند و داروی زولدرونیک اسید که برای درمان پوکی استخوان و **کلسیم بالای خون** استفاده می شود. درمان

در صورت بروز علائم به پزشک مراجعه کنید. باید مدتی بستری و آزمایشات لازم انجام شود

در مدت بستری علتهای بروز نارسایی کلیه باید بررسی و برطرف شوند.

۱- دیالیز

۲- پیوند کلیه

در منزل موارد زیر را رعایت کنید:

روزانه وزن و فشار خون خود را در زمان معین (ترجیحاً اول صبح) کنترل کنید.

از فعالیتهای سخت و کار کردن در محیط های گرم تا حد امکان بپرهیزید. توصیه های غذایی در مصرف سدیم، پتاسیم و پروتئین را بر اساس دستور پزشک بطور جدی رعایت نمایید.

میزان مایعات مصرفی خود را در طول روز بر اساس حجم ادرار ۲۴ ساعته به علاوه ۸۰۰ تا ۱۰۰۰ سی سی (۴ تا ۸ لیوان) تنظیم نمایید. توجه کنید که میوه جات و بسیاری از غذاها حاوی درصد بالایی آب هستند و این مقدار باید از حجم مایعات مصرفی کم می شود.

برای برطرف کردن خشکی پوست از نرم کننده و کرم استفاده نموده و همیشه پوستتان را چرب نگهدارید

از مصرف صابون زیاد و الکل روی پوست بپرهیز کنید زیرا موجب خشکی پوست می شود

در صورت داشتن فیستول در دست، از گرفتن فشار خون یا نمونه خون از دست مربوطه جلوگیری نمایید.

۵

از پوشیدن لباسهای تنگ ، بستن ساعت، دستبند و هر گونه فشار بر روی محل فیستول خودداری کنید.

با توجه به ضعیف شدن سطح ایمنی بدن، لازم است پیش از پیش بهداشت فردی خود را رعایت نمایید.

با توجه به اهمیت داروها در درمان نارسایی کلیه، تمامی داروهای تجویز شده را در زمان مناسب و مقدار صحیح مصرف نمایید.

به طور منظم و در صورت بروز هر یک از علائم زیر به پزشک خود مراجعه کنید: تب- لرز- درد عضلانی- سر درد- کوتاهی تنفس- خونریزی غیر منتظره از هر جای بدن. برای داشتن یک رژیم غذایی مناسب، حتماً با کارشناس تغذیه مشورت نمایید. اگر دیابت دارید از خوردن قرص های کاهنده قند خون مانند گلی بن گلامید- متفورمین بپرهیز کنید. ترجیحاً از انسولین استفاده نموده و در صورتی که تمایل به مصرف داروهای جدید کاهنده قند دارید با پزشک کلیه خود مشورت نمایید. از مصرف بی رویه مسکن ها و آنتی بیوتیک ها بپرهیز کنید و داروهای اضافی تجویز شده را حتماً به پزشک کلیه خود نشان دهید. چاقی، افزایش فشار خون شریانی، عدم تنظیم قند خون، مصرف سیگار، افزایش چربی خون و کم خونی، روند نارسایی کلیه را تسریع می کند.

در صورتی که قصد بارداری دارید حتماً پزشک کلیه خود را مطلع نمایید تا اجازه بارداری داده شود و میزان مصرف و نوع داروها تنظیم شود.

۶